

KUJAWY
POMORZE

Sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w gminie Lisewo i jego otoczenie w 2017 r.

Projekt „Usytuowanie na poziomie samorządów lokalnych instrumentów wsparcia dla MŚP, działających w oparciu o model wielopoziomowego zarządzania regionem” realizowany przez konsorcjum w składzie: Województwo Kujawsko-Pomorskie, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie i Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu”; finansowany z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Strategicznego Gospostrateg – „Społeczny i Gospodarczy Rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków”
Nr umowy GOSPOSTRATEG1/385453/3/NCBR/2018

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Spis treści

Podstawowe informacje o gminie	3
Wielkość sektora MŚP	4
Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD	5
Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie	6
Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP	8
Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie	10
Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie	11
Uwagi metodologiczne	13

Podstawowe informacje o gminie

Lisewo

Typ gminy: wiejska

Liczba ludności: 5282

W tym:

Osoby w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata): 3347

Miejsce gminy pod względem liczby ludności w województwie: 95

Udział osób w wieku produkcyjnym w liczbie ludności ogółem: 63,4%

Dochody gminy na 1 mieszkańca: 4827,92 zł

Miejsce gminy pod względem dochodów gminy na mieszkańca w województwie: 35

Charakterystyka gminy:

Jest to gmina wiejska należąca do największej liczebnie grupy 61 gmin, z dużym udziałem gmin miejsko-wiejskich i miejskich, w tym również siedziby powiatów. Są to gminy, w których liczba ludności jest większa od mediany, w gminach tych jest nieco wyższy udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie populacji. W tej grupie dochody własne na mieszkańca są niższe niż średnia. Przeciętne zatrudnienie na przedsiębiorstwo w sektorze MŚP jest zbliżone do średniej w województwie, przeciętne zarobki są również zbliżone do średniej, a w przypadku średnich przedsiębiorstw poniżej średniej. Przychody podatkowe na przedsiębiorstwo są poniżej średniej. Liczba przedsiębiorstw MŚP na 10 tys. mieszkańców jest poniżej średniej.

Tabela 1: Podstawowe wskaźniki finansowe gminy na tle województwa i grupy podobnych gmin

2017	W złotych	Jako % średniej w grupie podobnych gmin	Jako % średniej w województwie
Dochody gminy na 1 mieszkańca	4827,92	106,6	100,5
Dochody własne gminy na 1 mieszkańca	1632,13	103,4	73,8
Wydatki gminy na 1 mieszkańca	4696,63	102,8	98,2
Zobowiązania gminy na 1 mieszkańca	801,00	100,9	[b.d.]

Wielkość sektora MŚP

W 2017 r. w gminie zarejestrowanych było 274 przedsiębiorstw zgodnie z bazą danych REGON. W grudniu 2017 r. w gminie było 159 płatników składek ZUS oraz 198 podatników osiągających przychody z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Liczbę przedsiębiorstw – podatników i płatników składek przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2. Liczba przedsiębiorstw według rodzaju rejestru

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
Podatki (podatnicy)	109	79	9	1	89
ZUS (płatnicy składek)	59	78	17	5	100
REGON		258	11	5	274

Liczba podmiotów różni się w zależności od źródła informacji. Dane w bazie REGON zawierają największą liczbę podmiotów, zawiera ona jednak informacje, które mogą nie być w pełni aktualne (np. nie uwzględniają przedsiębiorstw, które zawiesiły swoją działalność). Liczba podatników różni się od liczby płatników składek, przede wszystkim w grupie przedsiębiorców prowadzących działalność na własny rachunek – część z tych osób łączy tę działalność z pracą etatową, w związku z tym nie są płatnikami składek. Występują również różnice w liczbie przedsiębiorstw w zależności od wielkości. Klasyfikacja przedsiębiorstw w przypadku danych ZUS jest

określona jest na podstawie liczby osób ubezpieczonych (tj. takich, za które przedsiębiorstwo opłaca składki na ubezpieczenia społeczne). W przypadku danych podatkowych, klasyfikacja wynika z deklaracji przedsiębiorców przekazanych do urzędów skarbowych.

Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD

Informacja o płatnikach składek w przedsiębiorstwach mikro, małych i średnich (tj. płacących składki za od 1 do 249 osób ubezpieczonych) według wybranych sekcji PKD przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Liczba płatników składek według sekcji PKD

	Liczba płatników w gminie	% ogółu płatników składek w gminie	% płatników w danym sektorze w województwie
Przemysł (C-F)	48	30,2	0,2
Usługi (G-S)	97	61,0	0,1
Wybrane sekcje PKD (według największej liczby płatników)			
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	43	27,0	0,2
Budownictwo (F)	31	19,5	0,2
Transport i gospodarka magazynowa (H)	18	11,3	0,3
Przetwórstwo przemysłowe (C)	16	10,1	0,2
Pozostała działalność usługowa (S)	7	4,4	0,1
Sekcje zdominowane przez podmioty publiczne			
Administracja (O)	1	0,6	0,3
Edukacja (P)	3	1,9	0,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	7	4,4	0,1
Kultura (R)	3	1,3	0,2

Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie

Wśród płatników składek, którzy opłacali składki za nie więcej niż 250 osób było łącznie 1902 osób ubezpieczonych w ZUS, co stanowiło 56,8% osób w wieku produkcyjnym w gminie, w tym:

- W usługach ubezpieczonych było 967 osób, to jest 28,9% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W przemyśle ubezpieczonych było 1005 osób, to jest 30,0% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W sekcjach zdominowanych przez podmioty publiczne było ubezpieczonych łącznie 534 osób, w tym 187 osób w administracji, 162 osób w sektorze opieki zdrowotnej 175 osób w sektorze edukacji oraz 10 osób w sektorze kultury, było to łącznie 16,0% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- Wśród osób ubezpieczonych było 207 kobiet i 227 mężczyzn,
- Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 25-34 lat – 790 osób i 35-44 lat – 639 osób.

Tabela 4. Liczba ubezpieczonych w zależności od wielkości płatnika składek

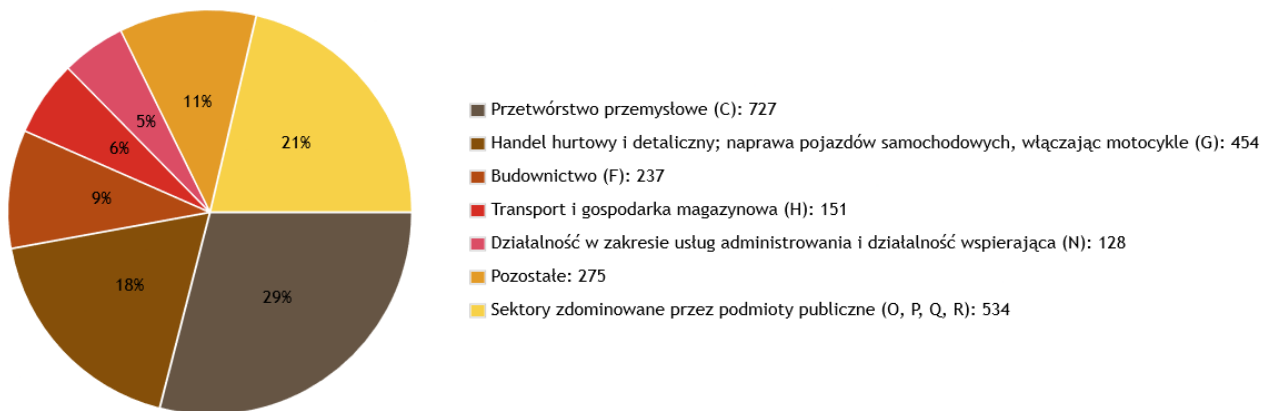
2017	Liczba osób	liczba osób na 1 płatnika składek	% zatrudnionych w grupie płatników do 249 ubezpieczonych
Samozatrudnieni nie płacący składek za inne osoby	122	2,1	6,4
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 1-9 osób	469	6,0	24,7
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 10-49 osób	668	39,3	35,1
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 50-249 osób	643	128,6	33,8

Najwięcej ubezpieczonych było w sekcjach:

- Przetwórstwo przemysłowe (C) (727 osób),
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G) (454 osób),

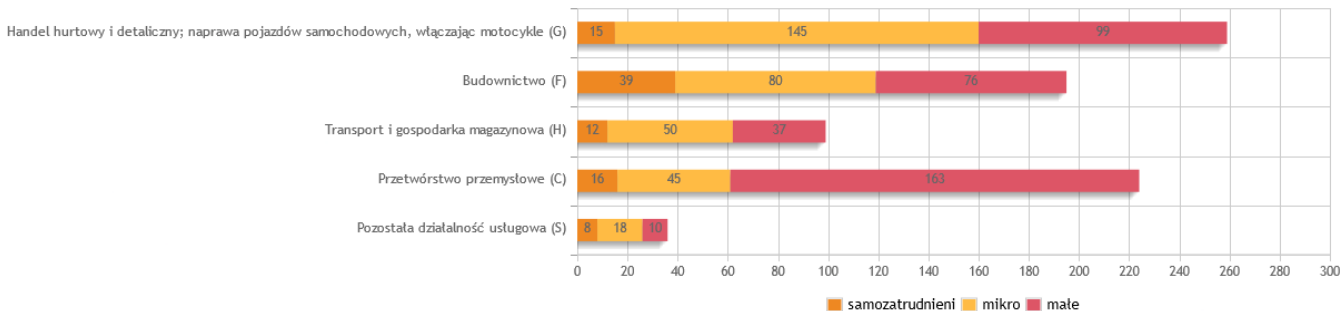
- Budownictwo (F) (237 osób).

Rysunek 1. Struktura ubezpieczonych według sekcji w gminie Lisewo

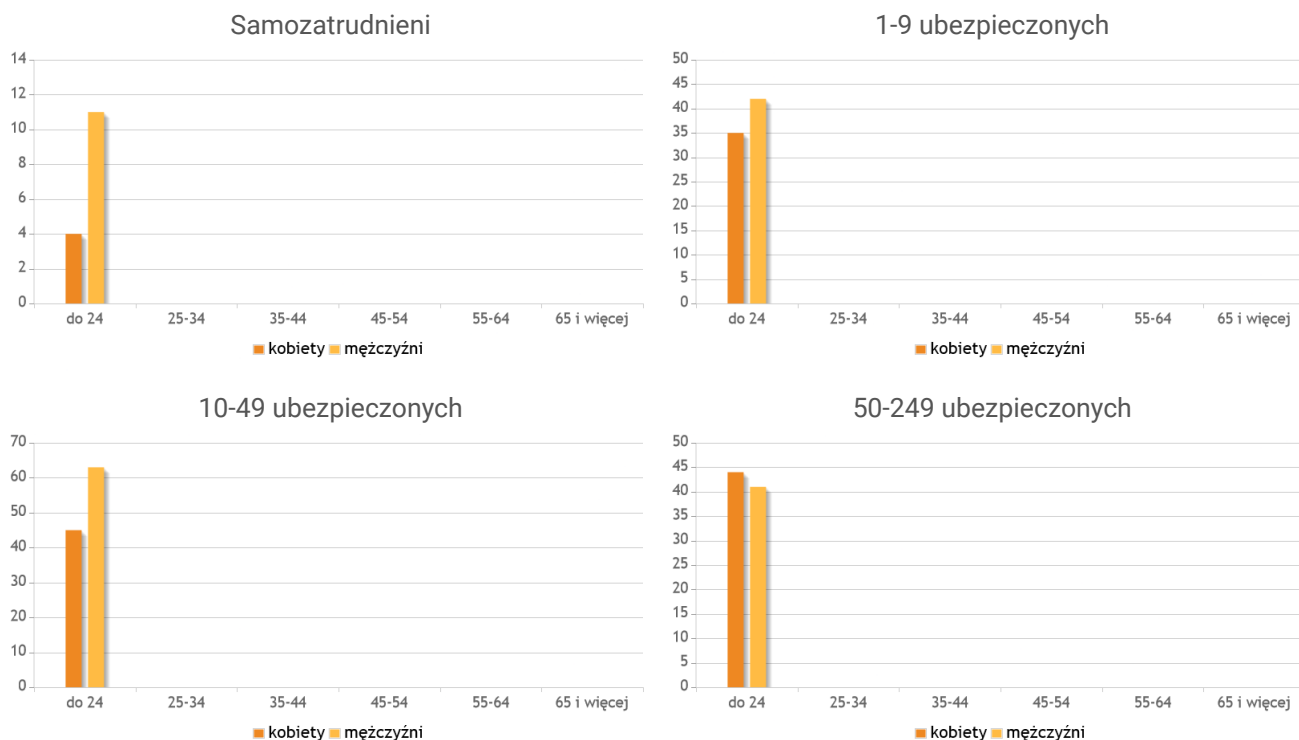
Źródło: dane ZUS

Rysunek 2. Liczba ubezpieczonych w największych w sekcjach według wielkości płatnika składek: samozatrudnieni, od 1 do 9 ubezpieczonych oraz od 10 do 49 ubezpieczonych

Źródło: dane ZUS

Wśród osób ubezpieczonych było 207 kobiet i 227 mężczyzn. Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 25-34 lat – 790 osób i 35-44 lat – 639 osób.

Rysunek 3. Liczba ubezpieczonych według wielkości płatnika składek, wieku i płci

Źródło: dane ZUS

Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP

Przeciętna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w gminie Lisewo w grudniu 2017 r. wynosiła 2680 zł. Przeciętna podstawa wymiaru składek u mężczyzn jest wyższa niż u kobiet. Najwyższe podstawy wymiaru składek spośród głównych zidentyfikowanych sektorów według zatrudnienia odnotowane są w sekcji *Budownictwo (F)*. Podstawy wymiaru składek w sektorze MŚP są najwyższe wśród płatników zatrudniających 50-249 osób.

Tabele poniżej prezentują informacje dotyczące średnich podstaw wymiaru składek w złotych, w porównaniu do średnich dla danego typu gminy oraz w porównaniu do średnich podstaw wymiaru w województwie kujawsko-pomorskim.

Tabela 5. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w złotych

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	2680	1855	1943	2539	3348
Kobiety	2560	1756	2009	2428	3183
Mężczyźni	2772	1909	1894	2644	3502
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	2501	2362	1655	2370	3152
Budownictwo (F)	2815	1758	1789	2037	3556
Transport i gospodarka magazynowa (H)	2480	1775	1870	2672	3093
Przetwórstwo przemysłowe (C)	2407	2558	2010	1960	2895
Pozostała działalność usługowa (S)	1919	1905	1478	2463	1268

Źródło: dane ZUS

Tabela 6. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	101,5	99,4	98,6	99,9	109,3
Kobiety	103,0	99,0	103,9	97,2	110,4
Mężczyźni	101,5	99,7	94,5	102,3	108,8
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	105,3	125,9	94,2	106,9	106,0
Budownictwo (F)	105,0	106,8	98,2	85,1	100,0
Transport i gospodarka magazynowa (H)	101,1	97,3	95,5	118,1	106,3
Przetwórstwo przemysłowe (C)	94,9	142,4	109,9	89,8	96,3
Pozostała działalność usługowa (S)	91,8	119,3	95,3	121,5	55,6

Źródło: dane ZUS

Tabela 7. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w województwie kujawsko-pomorskim

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	99,6	98,0	98,2	97,9	105,8
Kobiety	102,5	96,1	103,9	95,7	107,5
Mężczyźni	100,0	98,7	93,9	100,0	104,7
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	104,9	125,6	92,9	104,5	105,0
Budownictwo (F)	104,0	105,0	98,2	85,3	95,6
Transport i gospodarka magazynowa (H)	109,4	95,7	97,3	118,5	104,7
Przetwórstwo przemysłowe (C)	98,9	137,7	108,5	86,6	97,1
Pozostała działalność usługowa (S)	84,3	104,1	89,9	113,2	48,8

Źródło: dane ZUS

Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: według stawki podatkowej (formularz PIT 36), w tym również Ci, którzy zadeklarowali opłacanie podatku liniowego (PIT 36L). Kolejną grupą są przedsiębiorcy, którzy opłacają podatki ryczałtowe (na formularzach PIT 28A i PIT28B), jak również osoby prawne, płacące podatek dochodowy od osób prawnych CIT. Forma opłacania podatku zależy od formy prowadzonej działalności, a także wielkości przedsiębiorstwa.

W gminie Lisewo według danych podatkowych funkcjonuje 89 przedsiębiorstw, w tej grupie 9 to przedsiębiorstwa małe, a 1 przedsiębiorstwa średnie.

W grupie przedsiębiorstw mikro dominuje rozliczanie w formie podatku PIT (777,8%). W przypadku małych przedsiębiorstw 22,2% rozlicza się w ramach podatku CIT, a 44,4% korzysta z rozliczenia się w formie podatku liniowego (PIT-36L). Przedsiębiorstwa średnie są płatnikami podatku CIT.

Tabela 8. Liczba przedsiębiorstw – podatników w 2017 r. w gminie Lisewo

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	51	57	3	0	111
PIT 36L	7	7	4	1	19
PIT 28A	51	6	0	0	57
PIT 28B	0	0	0	0	0
CIT	0	9	2	0	11
Łącznie	109	79	9	1	198

Źródło: dane podatkowe

Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie

Łącznie przychody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) rozliczających się w gminie wynosiły 152 163 323 zł. Zestawienie przychodów według wielkości przedsiębiorstw i sposobu rozliczania podatku przedstawia tabela 9.

Tabela 9. Przychody przedsiębiorstw – podatników w 2017 r. w gminie Lisewo

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	9 595 270	35 367 940	7 179 960	0	52 143 170
PIT 36L	803 402	14 911 000	59 564 600	14 371 700	89 650 702
PIT 28A	3 220 401	1 452 042	0	0	4 672 443
PIT 28B	0	0	0	0	0
CIT	0	5 826 873	13 489 208	0	19 316 081
Łącznie	13 619 073	57 557 855	80 233 768	14 371 700	165 782 396
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	17,7	55,4	26,9	0,0	100,0

Źródło: dane podatkowe

Dochody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) w gminie Lisewo łącznie wyniosły 12 732 713 zł, co stanowiło 8,4% ogółu przychodów.

Tabela 10. Dochody przedsiębiorstw – podatników (przychody pomniejszony o koszty uzyskania przychodów) w 2017 r. w gminie Lisewo

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	760 190	1 133 330	60 870	0	1 954 390
PIT 36L	173 840	2 097 200	7 956 700	-41 100	10 186 640
PIT 28A	3 049 771	1 385 534	0	0	4 435 305
CIT	0	-92 745	232 924	0	140 179
Łącznie	3 983 801	4 523 319	8 250 494	-41 100	16 716 514
Jako % przychodu	29,3	7,9	10,3	-0,3	10,1
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	23,8	27,1	49,4	-0,2	100,0

Źródło: dane podatkowe

Przeciętne przychody na jednego podatnika w zależności od wielkości przedsiębiorstwa oraz sposobu rozliczania się przedstawiają tabele 11-13.

Tabela 11. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w 2017 r. w gminie Lisewo

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	188 142,55	620 490,18	2 393 320,00	0,00	469 758,29
PIT 36L	114 771,71	2 130 142,86	14 891 150,00	14 371 700,00	4 718 458,00
PIT 28A	63 145,12	242 007,00	0,00	0,00	81 972,68
PIT 28B	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
CIT	0,00	647 430,33	6 744 604,00	0,00	1 756 007,36
Łącznie	124 945,62	728 580,44	8 914 863,11	14 371 700,00	837 284,83

Źródło: dane podatkowe

Tabela 12. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	144,5	116,5	175,9	0,0	180,3
PIT 36L	7,7	111,5	233,3	70,9	206,9
PIT 28A	132,7	139,7	0,0	0,0	117,3
PIT 28B	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
CIT	0,0	83,9	84,3	0,0	43,8
Łącznie	46,9	88,8	139,6	70,1	104,9

Źródło: dane podatkowe

Tabela 13. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w województwie

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	128,8	146,8	149,5	0,0	218,7
PIT 36L	9,1	122,0	246,1	37,2	231,2
PIT 28A	122,2	135,8	0,0	0,0	108,8
PIT 28B	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
CIT	0,0	56,5	74,8	0,0	31,0
Łącznie	43,8	86,8	130,4	26,5	59,5

Źródło: dane podatkowe

Uwagi metodologiczne

Informacja bazuje na danych pochodzących z dwóch rejestrów:

- 1) rejestrów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
- 2) rejestrów Krajowej Administracji Skarbowej.

Przedstawione informacje są zagregowane na poziomie gminy, w raporcie nie są prezentowane statystyki w przypadku, gdy liczba przedsiębiorstw w danej grupie jest mniejsza niż 5.

Rozbieżności w liczbie przedsiębiorstw w obu rejestrach wynikają z różnic w obowiązku opłacania podatków dochodowych oraz składek na ubezpieczenia społeczne. W efekcie, liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na własny rachunek) jest wyższa niż liczba osób samozatrudnionych płacących za siebie składki na ubezpieczenia społeczne. Liczba przedsiębiorstw według wielkości

również się różni. Dane podatkowe uwzględniają wielkość przedsiębiorstwa deklarowaną przez przedsiębiorców, dane z ZUS bazują na liczbie osób ubezpieczonych, za które odprowadzane są składki na ubezpieczenia społeczne (w tym również osoby zatrudnione nie tylko na umowę o pracę, lecz również na umowę-zlecenia lub inne rodzące obowiązek ubezpieczenia społecznego).

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: PIT 36 (również liniowy) oraz PIT 28, jak również osoby prawne, płacące podatek CIT. Formularz PIT 36 skierowany jest do tych podatników, którzy w danym roku podatkowym prowadzili pozarolniczą działalność gospodarczą opodatkowaną na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej. Na zeznaniu rocznym PIT-36L rozliczają się podatnicy, którzy wybrali liniową formę opodatkowania dochodów, czyli tzw. podatek liniowy. Podmiotami zobowiązanymi do złożenia zeznania rocznego PIT-28 są osoby fizyczne prowadzące jednoosobowe działalności gospodarcze opodatkowane w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych oraz osoby prowadzące działalność w formie spółki cywilnej osób fizycznych lub spółki jawnej osób fizycznych opodatkowanej ryczałtem. Opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych (CIT) podlegają osoby prawne, m.in. spółki tworzone na podstawie kodeksu spółek handlowych, spółki kapitałowe w organizacji (między podpisaniem umowy spółki a wpisaniem do rejestru), spółki komandytowo-akcyjne oraz grupy kapitałowe, w których skład wchodzi co najmniej dwie spółki prawa handlowego).

Prezentowane informacje uwzględniają jedynie część przedsiębiorstw prowadzących działalność w sektorze rolnictwa. Rolnicy indywidualni, którzy objęci są ubezpieczeniem społecznym w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego nie są uwzględnieni w raporcie.

Wybrane definicje

Płatnik składek – w prawie ubezpieczeń społecznych jednostki organizacyjne bądź też osoby zobligowane z jakiegokolwiek tytułu do obliczania należnych składek na ubezpieczenia społeczne, pobierania ich oraz przekazywania tych składek do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ubezpieczony – osoba, która podlega lub podlegała ubezpieczeniu emerytalnemu i ubezpieczeniom rentowym przynajmniej 1 dzień, np. jako pracownik, osoba prowadząca działalność gospodarczą. Nie dotyczy osoby opłacającej składki wyłącznie na ubezpieczenie społeczne rolników, tj. w KRUS.